

Men kan over het "Plan Mansholt" denken hoe men wil, maar duidelijk is voor iedereen die er kennis van heeft genomen, dat een groot en onafwendbaar landbouwprobleem binnen de EEG-landen op ons af komt. Dit probleem kan in zijn eenvoud aldus worden gesteld:

- 1 er zijn teveel kleine onrendabele landbouwbedrijven;
- 2 deze en de overige landbouwbedrijven produceren meer voedsel dan de bevolking, waarvoor het bestemd is, opeten kan;
- 3 de grootste voedseloverschotten leveren de zuivelbedrijven en de bedrijven waar suikerbieten worden geteeld.

Naast een structuurhervorming van de landbouwbedrijven en een afvloeiing van een deel van de landbouwende bevolking naar de industrie en de dienstverlenende sector, ziet Mansholt een oplossing in het inkrimpen van het landbouwareaal.

Wat moet er nu echter met het, niet voor de landbouw bestemde, areaal gebeuren dat vrij komt en dat naar schatting in tien jaar tot een oppervlakte van 5 miljoen ha binnen de EEG-landen zal aangroeiën? Heel simpel wordt voorgesteld om daarvan 1 miljoen ha te bestemmen voor recreatiedoeleinden, natuurparken en dergelijke en er 4 miljoen ha van om te zetten in produktiebos. Dit produktiebos zal geplant worden op gronden, die voor de bosbouw een hoge produktiecapaciteit hebben. Daardoor zullen de economische perspectieven van de bosbouw belangrijk kunnen verbeteren. Vragen als hoe, onder welke voorwaarden en op welke gronden dit bos er zal komen, blijven voorlopig nog onbeantwoord.

Ook voor de Nederlandse gemeenschap betekent de oplossing van dit agrarische probleem dat

het bestaande bos aanzienlijk zal worden uitgebreid waarbij men denkt aan een oppervlakte van minstens 100.000 ha.

Men mag aannemen dat een aantal algemene planologische principes in ons land de basis zal vormen voor de verdeling van het blijvende landbouwareaal en de nieuw aan te leggen bossen. Nu reeds kunnen wij concluderen dat de boscomplexen zeer verschillende vormen zullen krijgen. Een deel zal zelfs als overblijvende stukken tussen de vergrote landbouwbedrijven komen te liggen. Ook is het duidelijk dat veel van de te bebossen gronden niet tot de traditionele bosgronden zullen behoren. Daardoor duiken voor de bosbouw problemen op die nu reeds dienen te worden aangepakt. Er zullen organisatievormen moeten worden gemaakt die ons in staat zullen stellen om deze grote arealen van het juiste bosplantsoen te voorzien, om er beheers- en uitvoerend personeel voor op te leiden, om aangepaste arbeidstechnieken te ontwikkelen, om er beheersplannen voor te ontwerpen en om een gemakkelijke afvoer en afname van het geproduceerde hout te verzekeren.

Daar bij het realiseren van dit plan de problemen van de agrarische bevolking de belangrijkste rol zullen spelen omdat zij diep ingrijpen in het menselijk bestaan, maar zich daarnaast ook grote problemen op bosbouwtechnisch en boshuishoudkundig gebied voordoen, is het noodzakelijk dat land- en bosbouw gezamenlijk een beleid zullen gaan voeren om tot een zo doelmatig mogelijk bodemgebruik te komen. Voorkomen moet worden dat door de landbouwsector tot uitvoering van het plan wordt overgegaan zonder dat voor de bosbouw een duidelijke gedragslijn is vastgesteld.